

T144120

การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตอาหารเสริมแร่ธาตุ และอาหารชั้นแก่สหกรณ์โคนมแม่วาง จำกัด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตน้ำนมและการสืบพันธุ์ของโคนม ดำเนินการที่อยู่ที่ของ สหกรณ์ฯ เขตอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ สมาชิกสหกรณ์เป็นเจ้าของฟาร์มโคนมขนาดเล็ก มีพื้นที่ฟาร์มเฉลี่ยไม่เกิน 5 ไร่ ถือเป็นจุดอ่อนของกลุ่ม แต่จุดแข็งคือตำแหน่งของสหกรณ์และฟาร์มตั้งอยู่ท่ามกลางแหล่งผลิตทางการเกษตรโดยเฉพาะการผลิตข้าวโพดหวานเพื่อป้อนโรงงานผลิตข้าวโพดหวานบรรจุกระป๋องเพื่อออกต่างประเทศ ทำให้มีเศษเปลือกและซังข้าวโพดเหลือจากโรงงานเป็นจำนวนมาก ประมาณ 52 ตัน/วัน เพียงพอสำหรับเลี้ยงโคนมได้อย่างน้อย 1,300 ตัว พอสำหรับการผลิตน้ำนมวันละ 13 ตัน เป็นมูลค่า 130,000.00 บาท/วัน เพื่อให้ใช้เปลือกและซังข้าวโพด แต่เปลือกและซังข้าวโพดเพียงอย่างเดียวมีแร่ธาตุโภชนะ และพลังงาน ไม่เพียงพอต่อความต้องการสำหรับการผลิตน้ำนมของโค จึงได้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผสมแร่ธาตุและอาหารชั้นให้กับกลุ่มเกษตรกร รวมถึงการประกอบสูตรอาหารแร่ธาตุหลักและแร่ธาตุปลีกย่อย และการประกอบสูตรอาหารชั้น กลุ่มเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์โคนมแม่วาง จำกัด มีจำนวน 38 ฟาร์ม จาก 38 ครอบครัว อยู่ในเขตอำเภอสันป่าตองและอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มมีโครีดนมจำนวน 190 ตัวผลิตน้ำนมได้ 1,800 กก/วัน จากผลที่คณะวิจัยได้ร่วมปรึกษาปัญหาที่เกษตรกรประสบจึงได้คำขอของเกษตรกรให้จัดการฝึกอบรมเพิ่มขึ้นอีก 4 เรื่องคือ การจัดการข้อมูลในฟาร์มโคนม การจัดการระบบสืบพันธุ์โคนม การดูแลสุขภาพโคนม และการตัดแต่งกีบโค ส่วนการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารโคประกอบด้วยฝึกอบรมความรู้พื้นฐานด้านแร่ธาตุโคนม และพื้นฐานเกี่ยวกับวัตถุดิบอาหารสัตว์ ตลอดจนการประกอบสูตรอาหารแร่ธาตุ และอาหารชั้นโคนมที่มีระดับเปอร์เซ็นต์โปรตีน 14, 16 และ 21 หลักจากนั้นได้ฝึกปฏิบัติการการผสมอาหารแร่ธาตุและและอาหารชั้นด้วยมือ และเครื่องผสม สหกรณ์สามารถผลิตอาหารแร่ธาตุได้ 5.4 ตัน/ปี ขายแร่ธาตุผสมได้ 12 บาท/กก (ต้นทุน 7.3 บาท/กก) ผลิตอาหารชั้นได้มากกว่า 30 ตัน/ปี ขายอาหารชั้นได้กำไร 20 บาท/กก (30 กก/กก) สมาชิกสหกรณ์ร้อยละ 95 ให้อาหารชั้นที่สหกรณ์ผลิต โดยรวมสหกรณ์สามารถทำกำไรจากการผลิตอาหารชั้นได้ปีละมากกว่า 240,000 บาท/ปี ถ้าขยายการผลิตขึ้นจะสามารถคืนทุนที่ลงไปกับโรงงานอาหารได้ใน 3-5 ปี สรุปผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตอาหารเสริมแร่ธาตุ และอาหารชั้นแก่สหกรณ์โคนมแม่วาง จำกัดทำให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองในด้านการจัดการอาหารได้มากขึ้น สามารถลดต้นทุนการผลิตน้ำนมลง ช่วยให้การผลิตโคนมของเกษตรกรรายย่อยมีความยั่งยืน